

Pajinių įnašų grąžinimas

Žemiau pateikiamas išaiškinimas dėl Šeimos kredito unijos (toliau – Unija) pajinių įnašų grąžinimo sąlygų, pagrįstas Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymu (toliau – KUĮ), Šeimos kredito unijos įstatais (toliau – Įstatai) ir Lietuvos banko patvirtinta Kredito unijų pajinių įnašų grąžinimo ir pajinio kapitalo mažinimo tvarka (toliau – Tvarka).

1. Teisė reikalauti grąžinti pajinius įnašus

Pagal KUĮ 11 straipsnio 1 dalies 10 punktą, Unijos narys turi teisę reikalauti grąžinti jo pajinį įnašą (pagrindinį ar papildomą), laikydamasi KUĮ 14 ir 47 straipsniuose nustatytos tvarkos. Ši teisė netaikoma tais atvejais, kai narys yra įsigijęs Įstatuose nustatytą negrąžinamą pajų KUĮ 35 straipsnio 5 dalies pagrindu.

2. Kada pajiniai įnašai gali būti grąžinami

Pajai gali būti grąžinami tik šiais atvejais:

- Pagrindinis pajus grąžinamas tik pasibaigus narystei (KUĮ 14 str. 1 d.).
- Papildomi pajai gali būti grąžinami ir narystei nepasibaigus, nariui pateikus prašymą (KUĮ 14 str. 1 d.; Tvarkos 6.2 p.).
- Grąžinamų pajų suma gali būti proporcingai sumažinama, jeigu visuotinio narių susirinkimo patvirtintoje metinėje balansinėje ataskaitoje yra įrašyti Unijos nuostoliai (KUĮ 14 str. 2 d.; Tvarkos 7 p.).
- Pajiniai įnašai grąžinami tik tada, kai Unija, įvertinusi finansinę būklę, nustato, kad grąžinimas nekels grėsmės Unijos stabilumui ir patikimumui (KUĮ 14 str. 2 d.; Tvarkos 10–11 p.).

3. Privalomas priežiūros institucijos leidimas

Atsiskaitymas su nariais dėl pajinių įnašų gali būti vykdomas tik gavus Lietuvos banko leidimą sumažinti pajinį kapitalą (KUĮ 14 str.; Įstatų 4.17 p.).

Unija į Lietuvos banką kreipiasi po to, kai:

1. Visuotinis narių susirinkimas patvirtina metinių finansinių ataskaitų rinkinį (KUĮ 51 str. 4 d. 2 p.).
2. Valdyba priima sprendimą atsiskaityti su nariais (Tvarkos 10 p.).

Gavusi Lietuvos banko leidimą mažinti pajinį kapitalą, Unija atsiskaito per 30 kalendorinių dienų, nebent atsiskaitymą laikinai neleidžia objektyvios aplinkybės (Įstatų 4.18 p.).

4. Situacijos, kai pajai negali būti grąžinami

Pagal KUĮ 47 straipsnį ir Įstatų 6.9 punktą, Unijos valdyba gali apriboti nario teisę disponuoti pajiniu įnašu, jei narys yra skolingas Unijai.

Svarbu: Pajiniai įnašai negrąžinami, kol narys visiškai negrąžina kredito ir nesumoka palūkanų. Tokiu atveju pajai gali būti įšaldyti iki visiško įsipareigojimų įvykdymo.

5. Pajų perleidimas

Pagal KUĮ 35 straipsnio 5 dalį ir Įstatų 4.7.9 punktą, narys turi teisę, Valdybai pritarus, perleisti savo pagrindinį ir (ar) papildomus pajus kitam asmeniui, galinčiam tapti Unijos nariu.

Pajų perleidimas yra alternatyvi galimybė tais atvejais, kai narystė pasibaigia arba narys pageidauja perleisti pajus kitam Unijos nariui ar asmeniui, kuris atitinka narystės kriterijus.

Pajų perleidimo sąlygos ir procedūra nustatomos Įstatuose.

6. Praktinė / orientacinė pajų grąžinimo schema laike:

1. Narys **pateikia Unijai prašymą** dėl pajaus grąžinimo, pvz. **2025 metais** (nepriklausomai nuo konkretaus mėnesio ir dienos, t. y. nuo 2025.01.01 ir 2025.12.31).

2. Teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais, **iki sekančių metų** (pavyzdžio atveju **2026 m.) balandžio mėnesio** Unija šaukia **visuotinį narių susirinkimą**, kurio metu narių susirinkimas patvirtina metinių finansinių ataskaitų rinkinį (šiuo atveju už 2025 m.).

3. Netrukus po metinių finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo, esant atitinkamoms sąlygoms, **Valdyba priima sprendimą atsiskaityti su nariais** (vėliausiai iki gegužės mėnesio pradžios).

4. Unija nedelsiant **kreipiasi į Lietuvos banką** su prašymu leisti sumažinti pajinį kapitalą (jį grąžinant nariams pagal pateiktus prašymus).

5. Ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo Lietuvos banko leidimo gavimo dienos, **Unija grąžina nariams jų turėtus pajus**. Bendras orientacinis terminas (nesant neigiamoms aplinkybėms) – **iki birželio 30 d.**

Taigi, atsižvelgiant į aukščiau nurodytus teisės aktus, privalomas pajaus grąžinimo sąlygas ir terminus, priklausomai nuo nario prašymo grąžinti pajų pateikimo Unijai dienos, **visas pajaus grąžinimo procesas gali užtrukti nuo 6 iki 18 mėn.**